

KAYSERİ’NİN “AYKIRI KALEMİ”: ADNAN BÜYÜKBAŞ

Seyit Burhanettin AKBAŞ

Kayseri’nin edebî ikliminde kendine mahsus bir rüzgâr estiren isimlerden biri olan Adnan Büyükbaş, şiirden denemeye, hikâyeden romana ve tiyatroya uzanan üretkenliğiyle dikkat çeken bir yazar ve şairdir. Onu “Kayseri’nin aykırı kalemi” olarak nitelendirmek, bir karşı çıkıştan ziyade, sanatın tabiatına uygun bir özgünlüğü işaret eder. Çünkü gerçek sanatçı, zamanın alkışına göre değil; vicdanının ve estetik iddiasının sesine göre konuşur.

Bugün methiyelerin kolay, eleştirinin zor olduğu bir vasatta farklı bir ses vermek, kalabalıkların hoşuna giden değil; hakikatin peşinden giden bir dil kurmak cesaret ister. Büyükbaş’ın şiirinde karşılaştığımız aykırı imgeler ve alışılmadık bağdaştırmalar, onun Türkçeye açtığı yeni imkân alanlarının göstergesidir. Bu özgün söz dünyası, taklit edilemeyecek bir şiir yapısının erken dönemlerde teşekkül ettiğini düşündürür.

“Şairleri haykırmayan bir millet, sevenleri toprak olmuş öksüz bir çocuk gibidir.” diyen Mehmet Emin Yurdakul’un işaret ettiği haykırış, bugün yer yer yerini temkinli suskunluklara bırakmış olabilir. Fakat Büyükbaş, sanat yolculuğu boyunca “olmazsa olmazlarını” değiştirmemiş; şiirinde ve düzyazısında dik duruşunu muhafaza etmiştir. Onun eserlerinde görülen tavır, sadece estetik bir tercih değil, aynı zamanda hayata karşı bir duruştur.

Eser yazarın aynasıdır. Sadece gözlemlerle yetinildiğinde metnin ruhu eksik okunur. Büyükbaş’ın metinlerinde ise şahsiyet ile metin arasındaki bağ açıkça hissedilir. Onu belirli bir zümrenin yazarı olarak sınırlamak, sanatın doğasına aykırıdır. Çünkü sanatçı, dönemselsel olarak belli çevrelere hitap etse de, nihai hedefi kalıcı olanı yakalamaktır.

Deneme ve şiirle başladığı yolculuğunu hikâye, roman ve tiyatroyla zenginleştiren Büyükbaş’ın 2004 yılında yayımlanan “Ölmez Atatürk” adlı oyunu, tiyatroya verdiği önemin somut bir göstergesidir. Tiyatroyu sadece bir tür olarak değil, hayata müdahale aracı olarak görmesi dikkat çekicidir. Oyun yazarlığının Türkiye’de ihmal edildiğini düşünmesi ve tiyatronun disiplinine yaptığı vurgu, sanat anlayışının ciddiyetini ortaya koyar.

Gazetecilik yönü de ihmal edilemez. Yazdığı gazetelerde gündelik hayata müdahil oluşu, sanatçının toplumsal sorumluluğunu üstlendiğini gösterir. Hiciv ise onun kaleminde sadece bir eleştiri aracı değil, bedeli olan bir yalnızlık biçimidir. Çünkü hiciv, alkıştan çok kırgınlık üretir; fakat hakikatin kapısını da çoğu zaman o aralar.

Kişisel dostlukların ötesinde, bir sanatçıyı anlamamanın yolu eserleriyle hemhâl olmaktan geçer. Büyükbaş’ın doğruları yüz yüze söyleyebilme cesareti, onu sadece “aykırı” değil; aynı zamanda samimi kılar. İnanıyorum ki, Adnan Büyükbaş’ın edebî yürüyüşü daha nice eserle devam edecek ve bizler bir gün geriye dönüp baktığımızda, “Kayseri’nin aykırı kalemi”nin Türk edebiyatındaki yerini daha berrak bir şekilde göreceğiz. Çünkü bazı kalemler, buldukları şehrin sınırlarını aşarak bir edebiyat iklimine dönüşür